

Bruxelles, den 14. november 2025
(OR. en)

15226/25

SOC 765
EMPL 502
ECOFIN 1497
ENER 588
ENV 1200
COMPET 1149

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Det europæiske semester 2026: fremme af social inklusion og
samløshed gennem sammenhængende social- og boligpolitikker
– *Udveksling af synspunkter*

Vedlagt følger til delegationerne en styringsnote fra formandskabet om ovenstående emne med henblik på udvekslingen af synspunkter i EPSCO-Rådet den 1. december 2025.

**Styringsnote med henblik udveksling af synspunkter om
det europæiske semester 2026: fremme af social inklusion og samhørighed
gennem sammenhængende social- og boligpolitikker**

Kontekst – Social inklusion og det europæiske semester

Den Europæiske Unions engagement i social retfærdighed, lighed og inklusion er nedfældet i den europæiske søjle for sociale rettigheder, der tjener som rettesnor for Den Europæiske Unions socialpolitiske dagsorden. Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder fastsætter tre overordnede mål for 2030, herunder at nedbringe antallet af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse med mindst 15 millioner.

Selv om der er gjort visse fremskridt, er der behov for en øget indsats for at nå 2030-målet. I 2024 var i gennemsnit 21 % af EU's befolkning fortsat i risiko for fattigdom eller social udstødelse med betydelige forskelle medlemsstaterne imellem (fra ca. 15 % til mere end 25 %). Dette understreger behovet for yderligere opadgående konvergens. Visse grupper, herunder børn, er fortsat særligt sårbare. Mange europæere har fortsat vanskeligt ved at opfylde basale behov, og dette afslører mere omfattende udfordringer i forbindelse med social inklusion: I hele EU har 8,5 % af befolkningen hver anden dag ikke råd til et ordentligt måltid mad, 9,2 % af befolkningen kan ikke opvarme deres hjem tilstrækkeligt, og 9,4 % af befolkningen har ikke råd til en internetforbindelse.

Det europæiske semester udgør en central analytisk og politisk ramme til støtte for medlemsstaternes reformer og investeringer med henblik på at fremme social inklusion og styrke den sociale samhørighed. Siden det europæiske semester blev indført, har det dækket en bred vifte af indbyrdes forbundne politikker og spørgsmål. Støtte til nationale foranstaltninger til social inklusion med henblik på effektivt at sammenkæde politikkerne for beskæftigelse, social beskyttelse og boliger vil være afgørende for at nå de overordnede mål for 2030 og fremme lige muligheder for alle.

Politikker for social inklusion og boliger

Social inklusion bygger på tilgangen med aktiv inklusion i tre søjler, der kombinerer adgang til ydelser, aktivering på arbejdsmarkedet og adgang til kvalitetstjenester.

Sikring af adgang til sociale og væsentlige tjenester er en hjørnesteen i den europæiske sociale model og en forudsætning for et retfærdigt, inklusivt og modstandsdygtigt samfund. I den forbindelse er adgang til økonomisk overkommelige, passende, anstændige, tilgængelige, sikre og bæredygtige boliger en grundlæggende dimension af social inklusion og har været et særligt fokus for det danske formandskab.

I sin 2025-tale om Unionens tilstand understregede formand Ursula von der Leyen, at det, som Europa står over, "ikke kun er en boligkrise. Det er en social krise." Efterfølgende, den 23. oktober 2025, diskuterede Det Europæiske Råd de boligudfordringer, som mange borgere i Den Europæiske Union står over for, og opfordrede Kommissionen til at fremlægge en ambitiøs og omfattende plan for økonomisk overkommelige boliger.

Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) havde den 23. september 2025 en tematisk drøftelse om socialt boligbyggeri og samlede medlemsstaternes overvejelser om udfordringerne i forbindelse med økonomisk overkommelighed, tilstrækkelighed og udbud. Drøftelsen fremhævede betydningen af stærke modeller for socialt boligbyggeri som et middel til både økonomisk overkommelige boliger og social inklusion. Selv om der findes en bred vifte af modeller for socialt boligbyggeri i medlemsstaterne (herunder andre boligmodeller, der tjener samme mål), står mange over for udfordringer såsom utilstrækkelighed hvad angår udbud, finansiering og boligkvalitet. Den brede vifte af modeller og løsninger udgør imidlertid også en rigdom i form af innovation og gensidig inspiration. Desuden fremhævede debatten den stærke sammenhæng mellem socialpolitikker og boligpolitikker, navnlig med hensyn til social inklusion og samhørighed, hjemløshed samt boliger til og langtidspjele af personer med handicap og ældre borgere.

På samlingen i EPSCO-Rådet den 17. oktober 2025 blev **Rådets konklusioner om social inklusion af personer med handicap** vedtaget, hvori det blandt andre prioriteter fremhæves, at det er nødvendigt at øge tilgængeligheden af økonomisk overkommelige, tilgængelige, inklusive, ikke-segregerede og sikre opholdssteder i lokalsamfund.

Konferencen på højt plan om en selvstændig tilværelse den 6.-7. november i København illustrerede yderligere den store interesse for dette emne og understregede, at personer med handicap ofte er mere socialt udstødte, når de er berørt af økonomisk uoverkommelige boliger. Debatten fremhævede behovet for foranstaltninger til fremme af en selvstændig tilværelse for personer med handicap og for at integrere principperne om tilgængelighed og universelt design i boligpolitikken på alle niveauer.

Den 17.-18. november 2025 afholdt det danske formandskab et **tematisk seminar om "Housing First"** og et **møde i den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed** i samarbejde med Europa-Kommissionen. Temaet om sikring af økonomisk overkommelige boliger til personer i sårbare situationer og social udstødelse stod centralt i drøftelserne om bekæmpelse af hjemløshed. Navnlig i forbindelse med gennemførelsen af boligbaserede politikker såsom "Housing First"-princippet i medlemsstaterne er spørgsmålet om økonomisk overkommelige og passende boliger af afgørende betydning.

Den 1. december forventes EPSCO-Rådet at godkende de allerførste **rådskonklusioner om boliger**. Konklusionerne ser med tilfredshed på Kommissionens hensigt om at fremlægge en europæisk plan for økonomisk overkommelige boliger og understreger, at selv om boliger fortsat primært er en national kompetence, er der fælles udfordringer, instrumenter på EU-plan og muligheder for en koordineringsindsats. I konklusionerne opfordres Kommissionen endvidere til at prioritere fire nøgleområder: finansiering, byggeri og bæredygtighed, planlægning og navnlig social inklusion ved at fremme inklusive og forskelligartede byer og kvarterer og samtidig fremme adgangen til økonomisk overkommelige boliger.

Den kommende **europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger** har potentiale til at blive et vigtigt initiativ på EU-plan til fremme af den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig princip 19 om boliger og støtte til hjemløse. Sikring af adgang til økonomisk overkommelige boliger handler ikke kun om husly – det handler om social deltagelse, stabilitet og værdighed.

Andre kommende initiativer

Som også bebudet af kommissionsformand Ursula von der Leyen forventes **den kommende EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom** at have en holistisk og integreret tilgang og tackle udfordringer såsom hjemløshed, adgang til kvalitetstjenester samt fattigdom og social udstødelse, der går i arv fra generation til generation. Den forventes også at indeholde et forslag til en styrket europæisk børnegaranti med udgangspunkt i igangværende nationale bestræbelser på at bekæmpe børnefattigdom og fremme social inklusion af børn i nød.

Den orienterende debat om den fremtidige EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom, der blev afholdt under det polske formandskab på samlingen i EPSCO-Rådet i juni 2025, viste stærk politisk støtte til at fremme denne dagsorden inden for rammerne af det europæiske semester, samtidig med at de nationale kompetencer respekteres fuldt ud.

EPSCO-Rådets rolle

EPSCO-ministrene spiller en central rolle med hensyn til at fremme social inklusion inden for rammerne af det europæiske semester.

Selv om flere elementer i boligpolitikken henhører under andre rådssammensætninger, forventes mange elementer i den kommende europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger at falde sammen med EPSCO-ministrenes ansvarsområder, herunder dens gennemførelse.

I udkastet til Rådets konklusioner opfordrer medlemsstaterne til, at den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger bygger på og, hvor det er relevant, integrerer initiativer i eksisterende processer, samtidig med at unødvendig overlappning undgås. SPC opfordres til at medtage boligspørgsmål i sit politiske arbejde, vidensdelingsarbejde og analytiske arbejde inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med sit mandat.

I de seneste år har boliger fået en fremtrædende plads i semestrets landerapporter og henstillinger. Dette afspejler en stigende erkendelse af, at økonomisk overkommelige og passende boliger ikke kun er et spørgsmål om økonomisk politik eller bypolitik, men et centralt element i social inklusion og samhørighed.

Denne integration af social- og boligpolitikker viser en vigtig udvikling i EU's politikkoordinering i retning af en sammenhængende, tværgående og integreret tilgang til social inklusion og sammenkæder beskæftigelses-, socialsikrings-, uddannelses- og boligpolitikkerne.

Det er fortsat afgørende at bevare EPSCO-ministrenes stærke rolle i det europæiske semester. Processens kompleksitet og komprimerede tidsplan skaber imidlertid udfordringer som fremhævet i den fælles skrivelse fra formændene for EMCO og SPC. Dette skaber udfordringer i forhold til EPSCO-Rådets og dets forberedende organers effektive bidrag til semesterprocessen, idet deres bidrag, viden og politiske indsigt for så vidt angår social inklusion og samhørighed derved begrænses eller svækkes.

En solid social dimension i semestret er derfor afgørende for at sikre, at sociale mål behandles på lige fod med økonomiske og finanspolitiske prioriteter. Semestret bør fortsat fungere som en platform for peerlæring, evidensbaseret politikudformning og koordinering af reformer, der støtter inklusiv og bæredygtig vækst.

Spørgsmål til debat

- Hvordan kan EPSCO-Rådet bedst fortsætte med at fremme velkoordinerede og sammenhængende socialpolitikker, herunder den boligpolitiske dimension, inden for rammerne af det europæiske semester?
- Hvordan kan medlemsstaterne styrke forbindelsen mellem social inklusion og økonomisk overkommelige boliger ved at udvikle mere sammenhængende, koordinerede og indbyrdes understøttende politikker?